

Planowane zmiany w zapisach IRiESP

Lidzbark Warmiński, 10 czerwca 2015r.

system, który łączy

Zmiany wynikające z implementacji regulacji prawnych:

- 1) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (**BAL NC**)
- 2) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 984/2013 z dnia 14 października 2013r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 (**CAM NC**)
- 3) Procedur zarządzania ograniczeniami w przypadku ograniczeń kontraktowych (**CMP**) zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 715/2009

Zmiany wynikające z BAL NC – październik 2015 ²

- Użytkownicy sieci mają obowiązek bilansować swoje portfele bilansowe, tak aby ograniczyć do minimum konieczność podejmowania przez operatorów systemów przesyłowych działań bilansujących.
- Operator systemu przesyłowego podejmuje działania bilansujące w celu:
 - utrzymania sieci przesyłowej w granicach jej limitów operacyjnych;
 - uzyskania na koniec doby innej wartości akumulacji w sieci przesyłowej niż oczekiwana na podstawie przewidywanych dla tej doby gazowej ilości dostarczanych i ilości odbieranych, w sposób zgodny z ekonomiczną i efektywną eksploatacją sieci przesyłowej.
- **W ramach bilansowania operacyjnego Operator prowadzi obrót na platformie obrotu wykorzystując standardowe krótkoterminowe produkty. Takie rozwiązanie ma wpłynąć na rozwój hurtowego rynku w szczególności poprzez zwiększenie ilości transakcji na giełdzie.**
- Rozliczenie niezbilansowania z ZUP następuje z uwzględnieniem cen krańcowych wyznaczonych w oparciu o transakcje zawierane na giełdzie.
- OSP może również korzystać z innych mechanizmów bilansowania systemu w przypadku gdy płynność hurtowego rynku gazu jest niewystarczająca (np. giełdy gazu w obszarach ościennych, RUB).
- Aktualnie obowiązująca wersja IRiESP zawiera już część rozwiązań zgodnych z BAL NC. Wdrożenia wymagają jeszcze niektóre zagadnienia.

Zmiany wynikające z BAL NC

Opłaty za niezbilansowanie dobowe

- **Cena do rozliczeń za niezbilansowanie** ustalana jako:
 - **krańcowa cena sprzedaży** w przypadku gdy ilość niezbilansowania dobowego jest dodatnia (wejścia > wyjścia);
 - **krańcowa cena kupna** w przypadku gdy ilość niezbilansowania dobowego jest ujemna (wyjścia > wejścia).
- **Krańcowa cena sprzedaży jest równa niższej cenie spośród:**
 - najniższej ceny odnotowanej w transakcjach sprzedaży produktów przenoszących prawo własności, w których uczestniczył operator systemu przesyłowego w odniesieniu do tej doby gazowej,
 - średnioważonej ceny gazu w odniesieniu do tej doby gazowej, pomniejszonej o niewielką korektę.
- **Krańcowa cena kupna jest równa wyższej cenie spośród:**
 - najwyższej ceny odnotowanej w transakcjach kupna produktów przenoszących prawo własności, w których uczestniczył operator systemu przesyłowego w odniesieniu do tej doby gazowej,
 - średnioważonej ceny gazu w odniesieniu do tej doby gazowej, powiększonej o niewielką korektę.

Neutralność bilansowania

- **Operator systemu przesyłowego nie może czerpać zysków ani ponosić strat** z tytułu wypłacanych i otrzymywanych opłat za niezbilansowanie, opłat śróddziennych, opłat za działania bilansujące i innych opłat związanych z jego działalnością bilansującą, za którą uznaje się wszystkie działania podejmowane przez operatora systemu przesyłowego w celu wywiązania się z obowiązków określonych w BAL NC.
- **Opłata związana z neutralnością bilansowania jest płacona przez odpowiedniego użytkownika sieci lub na jego rzecz.**
- Opłata związana z neutralnością bilansowania jest proporcjonalna w stosunku do zakresu wykorzystywania przez użytkownika sieci odpowiednich punktów wejścia lub wyjścia lub sieci przesyłowej.
- Opłata związana z neutralnością bilansowania musi być osobno wyszczególniona na fakturze wystawionej dla użytkowników sieci.

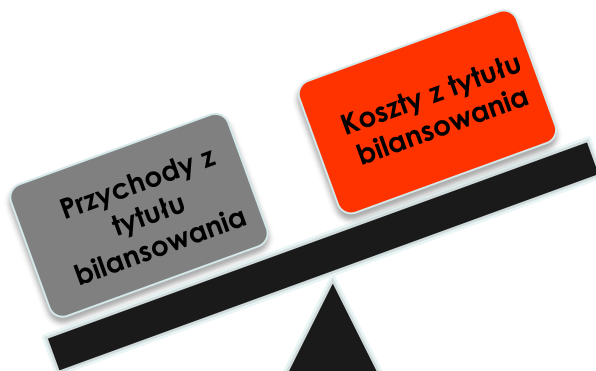
Zmiany wynikające z BAL NC

Neutralność bilansowania

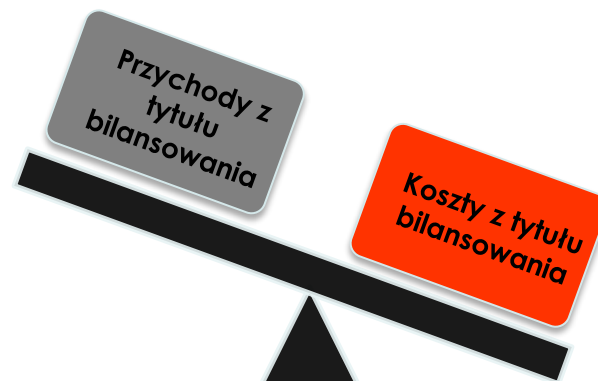
Opłata związana z neutralnością bilansowania jest płacona przez odpowiedniego użytkownika sieci lub na jego rzecz

I WARIANT

Konieczność zwrotu na rynek dodatniej różnicy między przychodami i kosztami z tytułu bilansowania

II WARIANT

Dodatkowy pobór opłaty od użytkowników w celu wyrównania ujemnej różnicy między przychodami i kosztami z tytułu bilansowania

Zmiany wynikające z BAL NC

Przekazywanie informacji

- Operator systemu przesyłowego powinien dostarczać Użytkownikom systemu informacje dotyczące:
 - ❑ ogólnego stanu sieci przesyłowej zgodnie z ust. 3.4 pkt. 5 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 715/2009;
 - ❑ działań bilansujących podejmowanych przez operatora systemu przesyłowego;
 - ❑ **ilości dostarczanych i ilości odbieranych przez użytkownika sieci podczas doby gazowej.**
- **3 modele przekazywania informacji** (różne rozwiązania dla mierzonych dobowo i mierzonych rzadziej niż codziennie punktów wejścia i wyjścia) :
 - ❑ **wariant podstawowy, wariant 1 , wariant 2**
- W odniesieniu **do mierzonych śróddziennie ilości dostarczanych do obszaru bilansowania i ilości odbieranych z obszaru bilansowania:**
 - ❑ **gdy alokacja użytkownika jest równa zatwierdzonej nominacji**, operator systemu przesyłowego nie ma obowiązku przedstawiania informacji innych niż ilość potwierdzona (zatwierdzona nominacja).
 - ❑ **gdy alokacja użytkownika sieci nie jest równa zatwierdzonej nominacji**, podczas doby gazowej D operator systemu przesyłowego dostarcza użytkownikom sieci co najmniej dwie aktualizacje ich zmierzonych przepływów przynajmniej w odniesieniu do łącznych mierzonych śróddziennie ilości dostarczanych i ilości odbieranych.

Zmiany wynikające z BAL NC

Przekazywanie informacji

		Dzień przed (D-1)	W trakcie dnia (D)		Dzień po (D+1) (alokacje operatywne)
System	Ogólny status systemu		[Green bar]		
	Działania OSP		[Green bar]		
ZUP	Odbiory		[Green box]	[Green box]	[Green box]
	Prognozy dla NDM	WP [Red bar] W1 [Green bar] V2 [Green bar]	[Red bar] [Green bar]	[Red bar] [Green bar]	[Red bar]
	Wejścia		[Green box]	[Green box]	[Green box]

Środki przejściowe

- W przypadku braku dostatecznej płynności hurtowego rynku gazu dla transakcji krótkoterminowych operatorzy systemu przesyłowego mogą wdrożyć odpowiednie środki tymczasowe.
- Katalog możliwych środków tymczasowych:
 - **Tolerancja** (*Poziom tolerancji jest to maksymalna ilość gazu, która może zostać zakupiona lub sprzedana przez każdego użytkownika sieci po średnioważonej cenie. Niezbilansowanie przekraczające poziom tolerancji, jest rozliczane po cenach krańcowych*)
 - **Platforma rynku bilansującego** (lub usługi bilansujące jako alternatywne rozwiązanie do platformy rynku bilansującego)
 - **Tymczasowa opłata za niezbilansowanie** (*cena może być ustalana na podstawie ceny administrowanej, wskaźnika zastępującego cenę rynkową lub ceny ustalonej w oparciu o transakcje zawarte na platformie rynku bilansującego*)

Środki przejściowe

- GAZ-SYSTEM w sprawozdaniu złożonym do URE zaproponował następujące środki tymczasowe:
 - **System E**
 - Tolerancja
 - Platforma rynku bilansującego
 - **SGT** (jeśli odrębny obszar bilansowy)
 - Tymczasowa opłata za niezbilansowanie
 - Platforma rynku bilansującego
 - **System Lw**
 - Tymczasowa opłata za niezbilansowanie
 - Platforma rynku bilansującego
- Trwa postępowanie administracyjne.

- Kodeks sieci CAM NC określa znormalizowane mechanizmy alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu.
- Znormalizowany mechanizm alokacji zdolności obejmuje procedurę aukcyjną obowiązującą w odniesieniu do odpowiednich punktów połączeń międzysystemowych w Unii oraz standardowe transgraniczne produkty z zakresu zdolności, które są oferowane i alokowane.
- CAM NC stosuje się do punktów połączeń międzysystemowych. Może ono mieć również zastosowanie do punktów wejścia z państw trzecich i punktów wyjścia do państw trzecich, w zależności od decyzji właściwego krajowego organu regulacyjnego.
- Aktualnie obowiązująca wersja IRiESP zawiera już część rozwiązań zgodnych z CAM NC. Wdrożenia wymagają jeszcze niektóre zagadnienia.

Zmiany wynikające z CAM NC

Przydział przepustowości – oferowana przepustowość

- W ramach procesu aukcyjnego oferowana jest zdolność na okres nie dłuższy niż najbliższe **15 lat**.
- **Produkty kwartalne oferowane w aukcji na rok z góry** w drodze corocznej aukcji (na każdy kwartał następnego roku gazowego).
- Oferowanie **produktów śróddziennych** - przepustowość, o którą może ubiegać się użytkownik sieci od określonej godziny w danej dobie gazowej do końca tej doby gazowej.
- **Przepustowość przerywana** w punktach wejścia/wyjścia na połączeniu z innymi systemami przesyłowymi **oferowana w drodze aukcji** (z wyjątkiem produktów śróddziennych na zasadach przerywanych – oferowanych w procedurze podwyższonej nominacji).

Zmiany wynikające z CAM NC

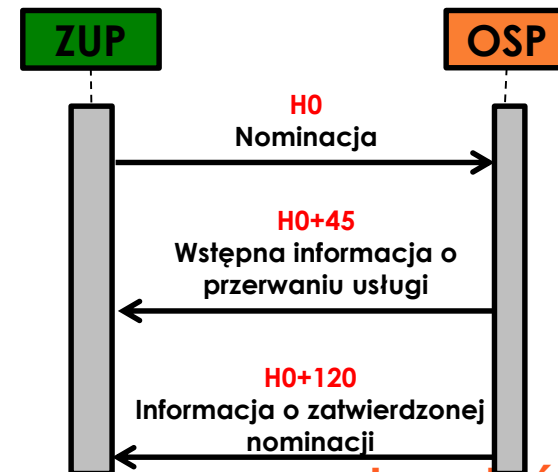
Przydział przepustowości – mechanizm aukcji, procedura podwyższonej nominacji

- Dla punktów wejścia/wyjścia na połączeniu z innymi systemami przesyłowymi (interkonektorów) przepustowość na zasadach ciągłych i przerywanych oferowana w drodze aukcji:
 - **mechanizm aukcji z podwyższaną ceną** - produkty:
 - roczny na zasadach ciągłych i przerywanych,
 - kwartalny na zasadach ciągłych i przerywanych,
 - miesięczny na zasadach ciągłych i przerywanych,
 - **mechanizm aukcji jednej ceny** - produkty:
 - dobowy na zasadach ciągłych i przerywanych,
 - śróddzienny na zasadach ciągłych,
 - **Procedura podwyższonej nominacji** – produkt:
 - śróddzienny na zasadach przerywanych.

Zmiany wynikające z CAM NC

Zasady dotyczące przerywania usług przerywanych

- Kolejność przerywania usług jest ustalana na podstawie „znacznika czasu” na odpowiednich umowach przesyłowych na warunkach przerywanych (umowy przesyłowe, które weszły w życie wcześniej, mają priorytet wobec umów przesyłowych, które weszły w życie później).
- W przypadku umów o takim samym priorytecie – redukcja proporcjonalnie do nominacji.
- Wstępna informacja o przerywaniu usługi dla danej godziny przekazywana jest w ciągu 45 minut po rozpoczęciu cyklu renominacyjnego dla tej godziny.

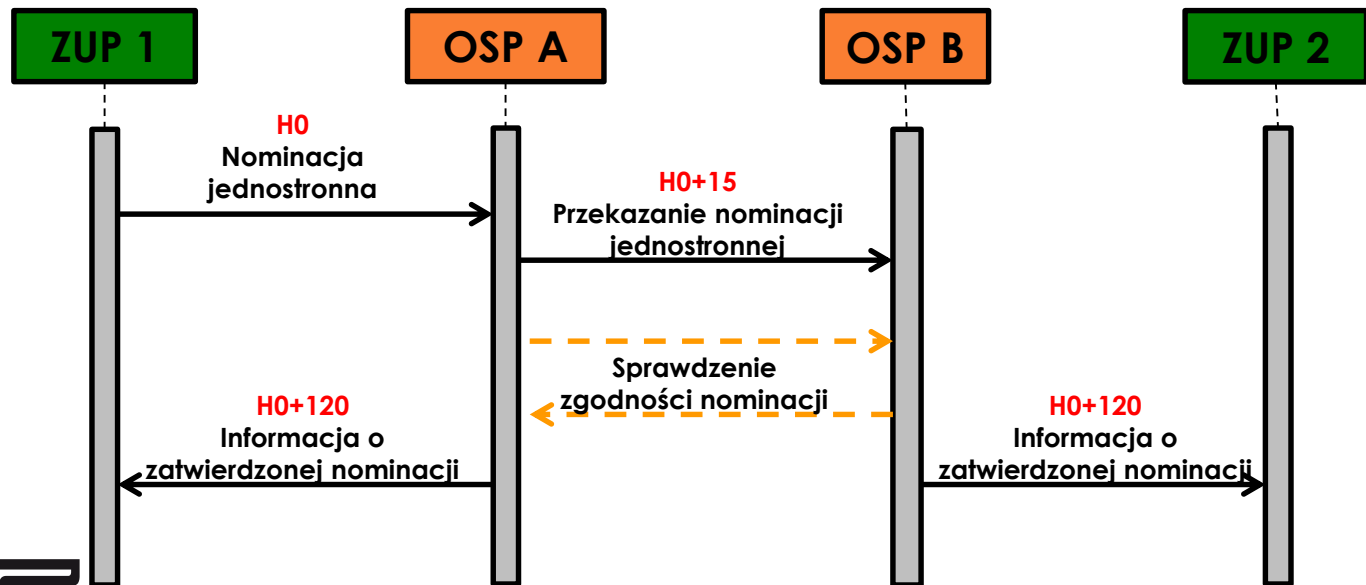

system, który łączy

Zmiany wynikające z CAM NC

nominacja jednostronna (single sided)

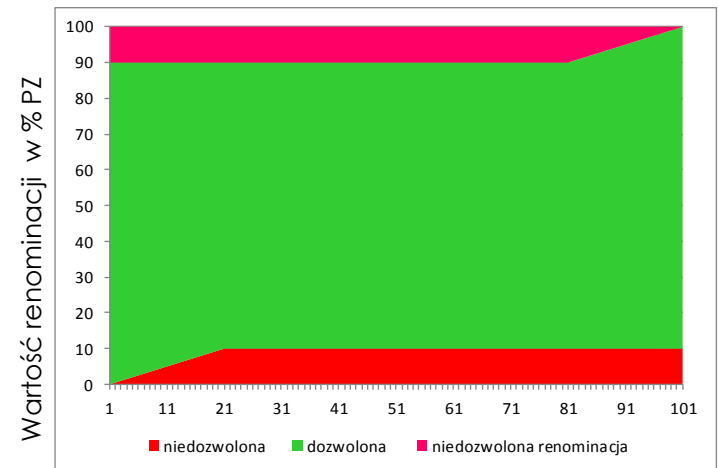
- Dla przepustowości powiązanej operatorzy zapewniają możliwość jednostronnej nominacji (single sided nomination) – użytkownicy systemu mogą składać nominację do jednego z operatorów współpracujących w danym punkcie wejścia/wyjścia.
- Informacja o zatwierdzonej nominacji jest przekazywana do Użytkowników sieci przez każdego z operatorów.

Zmiany wynikające z CMP – lipiec 2016

Mechanizm udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać”

- Dotyczy punktów w których zapotrzebowanie na produkty roczne, kwartalne lub miesięczne przekracza podaż.
- Renominacja zdolności ciągłej jest dozwolona w zakresie od 10 % do 90 % zdolności zakontraktowanej przez użytkownika sieci w danym punkcie połączeń międzysystemowych.
 - Jeżeli jednak nominacja przekracza 80 % zakontraktowanej zdolności, to połowa nienominowanej ilości może być renominowana w górę.
 - Jeżeli nominacja nie przekracza 20 % zakontraktowanej zdolności, to połowa nominowanej ilości może być renominowana w dół.
- Nie stosuje się do użytkowników posiadających w poprzedzającym roku mniej niż 10 % rocznej zdolności technicznej oferowanej w punkcie połączeń międzysystemowych.

Wartość nominacji w % PZ

system, który łączy

Dziękuję za uwagę

marcin.czub@gaz-system.pl

system, który łączy

